

Сафар аслий ватанни ботил қилмайди | Фикҳ дарслари (248-дарс)

19:00 / 21.09.2023 1670

Фарз қилинган вақтда намоз ўқиётган муқим одамга мусофир иқтидо қилса, у ҳам имомга ўхшаб тўлиқ намоз ўқийверади. Мазкур мусофирнинг фарзи ҳам имомга эргашгани учун тўрт рақъатга айланади. Шунинг учун ҳам мабодо имом унутиб, биринчи икки рақъатдан кейин ўтирмаса ҳам, мусофирнинг намози бўлаверади.

Бу ҳукмнинг далили қуйидагича:

اِذَا رَمِعُ نُبَا نَاكَ فِ عَفَا نَع
اَعْبَرَا يَلَص مَامِ اَلَا عَم يَلَص
يَلَص هَدْخ وَا هَالَا ص اِذَا و
مَلَسْم هَاوَر نِي تَع كَر

Нофеъдан ривоят қилинади:

«Ибн Умар имом билан ўқиса, тўрт ракъат, ўзи ёлғиз ўқиса, икки ракъат ўқир эди».

Имом Муслим ривоят қилган.

Вақт ўтгандан кейин муқим мусофирга имом бўлмайди. Агар у имом бўлса, анинг иқтидоси ботил бўлади.

Агар такбири таҳримани айтиш учун вақт қолган бўлса ҳам, иқтидо қилса бўлади. Аммо вақт чиқиши билан мусофир муқимга иқтидо қилиши мумкин эмас.

Агар вақт ўтгандан кейин муқим мусофирга имом бўлса, мусофирнинг иқтидоси ботил бўлади.

Акси бўлганда, муқим тамомлаб олади.

Яъни мусофир имом бўлиб, муқим муқтадий бўлганда, имом салом бериши билан муқтадий туриб, қолган икки ракъатни ўзи ўқиб, намозини тугал қилади.

Мусофир имом бўлса, қаср қилади ва «Намозингизни тугатиб олинг, мен мусофирман», деб айтиши мандуб бўлади.

لَا أَقِي نِي صُحْبَ نَبِّ نَارْمَعُ نَع
يَلَّصِ هَلْ لَالِ لُؤْسَرَعَمْ تَوْزَعُ
تُدِةَشَو ، مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلْ لَالِ
ةَكَمَبَ مَأَقَأَف ، خَتَفُ لَأُ هَعَمْ
الَّةَلِي لَةَرَشَع يِنَامَث
لُؤُقَيَوِ نِي تَعُكَّرِ لَالِ يَلَّصِي

Сафар аслий ватанни ботил қилмайди. Мусофир аслий ватанига кириши билан муқим бўлиб қолаверади. У намозни дарҳол тўлиқ ўқишга ўтади.

Иқома ватанини унинг мисли, сафар ва аслий ватан ботил қилади.

Иқома ватани – вақтинчалик яшаш макони. Унда мусофирнинг аҳли бўлмайди, ҳамда у бу ерда ўн беш кун ва ундан кўп яшашни ният қилган бўлади.

Ана шундай иқома ватанини ўзига ўхшаш бошқа иқома ватани ботил қилади. Яъни киши эски иқома ватанидан янги иқома ватанига ўтса, эскисига оид ҳамма ҳукмлар ўз кучини йўқотади.

Шунингдек, сафар бошланиши билан ҳам иқома ватанига оид ҳукмлар ўз кучини йўқотади. Чунки сафар иқома ватанини бузади.

Аслий ватан иқома ватанини бузиши турган гап. Чунки аслий ватан иқома ватанидан кучлидир.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.